

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ

MOTİF
VAKFI

Halk Kültüründe SAĞLIK

Uluslararası Sempozyumu Programı

9-11 Aralık 2021

Mustafapaşa Yerleşkesi / Ürgüp

www.kapadokya.edu.tr

Halk Kültüründe Sağlık Uluslararası Sempozyumu

9-11 Aralık 2021

BİLİM KURULU

- Prof. Dr. Abdülkadir EMEKSİZ, İstanbul Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali DUYMAZ, Balıkesir Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali ŞAMİL, Azerbaycan Milli Elmler Akademiyası Folklor Institutu, Azerbaycan
Prof. Dr. Alimcan İNAYET, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ali YAKICI, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Bela MOISA, University of Zugdidi, Gürcistan
Prof. Dr. Can ETİLİ ÖKTEN, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Dr. Dace BULA, University of Latvia, Latvia
Prof. Dr. Feruza DJUMANIYAZOVA, Tashkent State University, Özbekistan
Prof. Dr. Fikret DEĞERLİ, İstanbul Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Gábor BARNÁ, Szeged University, Macaristan
Prof. Dr. George KOUZAS, National University of Athens, Yunanistan
Prof. Dr. İbrahim DİLEK, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. İlsayar ZAKIROVA, Kazan University, Tataristan, Rusya
Prof. Dr. İrina DRIGA, Tavriya University, Ukrayna
Prof. Dr. İsmet ÇETİN, Gazi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Jenny BUTLER, Cork University, İrlanda
Prof. Dr. Kemal ÜÇÜNCÜ, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Lousine MILNE, Edinburgh College of Art, İngiltere
Prof. Dr. Mehmet AÇA, Marmara Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet EROL, Gaziantep Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin ARIKAN, Dokuz Eylül Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin EKİCİ, Ege Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Mohammed JAUILI, Université la Manouba, Tunus
Prof. Dr. Mrinal K. BORAH, Gauhati University, Hindistan
Prof. Dr. Muharrem KAYA, İstanbul Kültür Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Necdet Y. BAYATLI, Bağdad University, Irak
Prof. Dr. Nemanja RADULOVIC, University of Belgrade, Sırbistan
Prof. Dr. Nuran TEZCAN, Kapadokya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Ömür CEYLAN, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU, Hacettepe Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ, Ahi Evran Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şaban DOĞAN, İzmir Katip Çelebi Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. Şakir İBRAYEV, Eurasian National University, Kazakistan
Prof. Dr. Ulo VALK, Tartu University, Estonya
Prof. Dr. Vesile ŞENOL, Kapadokya Üniversitesi, Türkiye
Prof. Dr. York NORMAN, Buffalo State University, USA

DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Ömür CEYLAN / İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Vesile ŞENOL / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Prof. Dr. Nuran TEZCAN / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim ÜNSER / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Sinan AKILLI / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Yusuf GÖKKAPLAN / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Dr. Öğr. Üyesi Duygu OYLUBAŞ KATFAR / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Öğr. Gör. Buket KÖREMEZLİ / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye

SEKRETERYA

- Arş. Gör. Duran Can GAZİOĞLU / Kapadokya Üniversitesi / Türkiye
Sacide GÜNGÖR / MOTİF Vakfı / Türkiye

Halk Kùltüründe Sağlık

Uluslararası Sempozyumu

9-11 Aralık 2021

9 Aralık 2021 Perşembe

09.00-09.30 Sempozyum Kayıt

09.30-10.00 Açılış Konuşmaları

Oktay Sinanoğlu Konferans Salonu

10.00-12.00 Açılış Paneli

Moderatör: **Prof. Dr. Ömür CEYLAN**

Prof. Dr. Özkul ÇOBANOğLU Halkbilimi Araştırmaları ve Sağlık

Prof. Dr. Mehmet AÇA Anlatma, Anlatı ve Ruh Sağlığı

Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ Halk Kùltürü ve Halk Hekimliği

Prof. Dr. Şaban DOğAN Türkçe Tıp Literatürü ve Halk Hekimliği

12:00- 13:00 Öğle Yemeği

Lokman Hekim Salonu

1. Oturum (13.00-15.00)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Feyzan GÖHER**

Fatma KOÇER ERTÜRK, Prof. Dr. Halil Altay GÖDE

Halk Hekimliği Uygulamalarında Isparta Örneği ve Halk Hekimliğinin Alternatif Tıp Adıyla El Değiştirmesi

Doç. Dr. Ali Osman ABDURREZZAK

Kötü Ruhtan Kaçınma, Korunma ve Sağaltım Uygulamaları: Kızık Halk İnançları Örneği

Bestami BOZOęULLARINDAN

Halk Sağlığını Tehdit Edici Halk Hekimliği Uygulamaları

Öğr. Gör. Aslıhan KARAGÖZ HAZNEDAROęLU

Ana Siftesi ve Ana Küçüęü: Rize'de Halk Hekimliği Uygulamalarının İki Kutsal Öznesi

İbni Sina Salonu

1. Oturum (13.00-15.00)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ**

Doç. Dr. Ümran AY SAY

16.yy Şairi Nidâ'nin Tıbbı Dair Eserlerinde Hekimlik ve Hastalıklarla İlgili Unsurlar

Prof. Dr. Mehmet EROL

En'amlarda Sağlık: Hastalıklar ve Şifaları

Ceyda ÇELEBİ

Ahmed Câvid'in *Terceme-i Kenzü'l-İştihâ*'sında Hastalık ve Sağlık

Dr. Öğr. Üyesi İbrahim KOLUNSAĞ

Edebî ve Folklorik Yönü Olan Bir Tıp Yazması: *Müntehab-ı Âliyye*

Lokman Hekim Salonu
2. Oturum (15.30-17.20)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL**

Doç. Dr. M. Onur HASDEDEOĞLU

Halid Ziya'nın Kısa Hikâyelerinde Hastalık

Dr. Öğr. Üyesi Duygu OYLUBAŞ KATFAR

Tarihin Sağlık Sosyolojisi Üzerindeki Denetimine Tarihle İlgili Roman Üzerinden Bakmak:
"Veba Geceleri"

Dr. Öğr. Üyesi Gülcan KIZILÖZEN

Selim Cefayuruş Masalı Örneğinde Sözlü Anlatıların Sağaltıcı Gücü

Dr. Sacide ÇOBANOĞLU

Halkbilimsel Metaetik Kurama Göre Halk Felsefesinde Sağlıklı Olmak Olumlu
Etik Değerinin Dede Korkut Örnekleme

Doç. Dr. Nebile ÖZMEN

Türkülerde Geçen Sağlık ile İlgili Kavramlar ve Psiko-sosyal Bağlıları

İbni Sina Salonu

2. Oturum (15.30-17.20)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mehmet AÇA**

Prof. Dr. Şaban DOĞAN

Tarihsel Tıp Metinlerinin Akıl ve Ruh Hastalıklarına Bakışı

Prof. Dr. Yusuf Ziya SÜMBÜLLÜ

Halk Hekimliği Ekseninde Harap Hastalığı ve Tedavisi

Dr. Sevtap YAZAR

Türk Halk Türkülerinde Sağlık ve Sağlıkla İlgili Unsurlar

Onur DEMİRCAN

Tokat'ta Hastalık Sağaltmada Kullanılan Tekkeler, Türbeler ve Önemli Mekânlar
Üzerine Bir Araştırma

Doç. Dr. Mehmet YILMAZ

Acı ya da İnsanın Anlam Arayışı

18.30-20.00 Gala Yemeği

20.15-21.30 **Abdullah Kalkan** Türk Halk Müziği Dinletisi

---

10 Aralık 2021 Cuma

Lokman Hekim Salonu
3. Oturum (09.00-10.30)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Halil Altay GÖDE**

Etnolog Alpaslan SANTUR

Anadolu'da Konuşamayan, Konuşması Geciken Çocuklarla İlgili Bazı Halk Hekimliği Uygulamalarına Etnolojik Yaklaşım

---

Dr. Öğr. Üyesi Zekiye ÇAĞIMLAR

Yanık Tedavisinde Geleneksel Halk Hekimliği Uygulamaları

Gökhan KARABUDAK

Türk Halk Hekimliği Uygulamalarında Antep Fıstığının Kullanımı

Songül ERMEÇLİ

İnanç-Sağlık İlişkisi Bağlamında Ritüel Yemekler

İbni Sina Salonu

3. Oturum (09.00-10.30)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU**

Prof. Dr. Feyzan GÖHER

Sibirya Şamanizminde Sağaltıma Yardımcı Müzik Aletleri

Prof. Dr. Naile RAHİMBEYLİ

Tarihsel ve Psikolojik Açıdan Müzik Terapinin Etnik Doğası

Öğr. Gör. Dr. Emel ŞENOCAK

Sosyalleşme Sürecinde Çocukların Sağlıklı Gelişiminde Müzik Eğitiminin İşlevi

---

Öğr. Gör. Kadirhan DOĞAN, Hatice UÇAK, Deniz Tuğyan AYHAN

Bir Vakıf Üniversitesi Örneğinde Zirgüle (Zengüle) Makamının Uyku Kalitesine Etkisi

---

Lokman Hekim Salonu

4. Oturum (11.00-12.30)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Mehmet EROL**

Dr. Öğr. Üyesi Muhammed AVŞAR

Kayserili Bir Halk Hekimi Mustafa Özhöbek ve Hastalık Sağaltmada Kullandığı Yöntemler

---

Öğr. Gör. Dr. Ebru Birkan AKHAN

Hotamiş'ta Yılcancık Ocağı

Arş. Gör. Dr. Nilgün AYDIN

Konya'da Halk Hekimliği Uygulamaları

Asena Tuğçe YILMAZ

Hastalık Sağaltmada Ocakların Rolü ve Bunlara Bağlı Uygulamalar: Tokat Örneği

---

İbni Sina Salonu
4. Oturum (11.00-12.30)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Şaban DOĞAN**

Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL

Suriye Türkmen Türkçesi Ağızlarında Hastalık veya Belayı Kovmada Kullanılan Söz ve Yöntemler

Doç. Dr. Sinan GÜZEL

Çuvaş Atasözlerinde "Sağlık"

Arş. Gör. Eren ÜNLÜ

Tatar Türkçesinde Anatomi ile İlgili Söz Varlığı

Atanur ÖZDEMİR

Suriye Türkmen Türkçesi Ağızlarında "Dumagı ve Demregi" Kelimeleri Üzerine

12.30-13.30 Öğle Yemeği

Lokman Hekim Salonu
5. Oturum (13.00-15.00)

Oturum Başkanı: **Doç. Dr. Onur HASDEDEOĞLU**

Doç. Dr. Sema SANDALCI

Roma Dönemi Tedavilerde Hayvanların Mide Özsuyunun (Coagulum) Kullanımı

Arş. Gör. Dr. Nezih TATLİCAN

Türk Halk Hekimliği Uygulamalarında Bir Sağaltma Unsuru Olarak Kemik

Talha TOPAÇ

Covid-19 Sürecinde Tokat Aktarları Örneğinde Şifalı Bitkilere Yönelimlerin Tespiti

Yeliz BOZOĞLULLARINDAN

Kirpi Üzerinden Gelişen Halk Hekimliği Uygulamaları ve Bu Uygulamaların Kirpi Popülasyonu Üzerindeki Etkisi

İbni Sina Salonu
5. Oturum (13.00-15.00)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Kamile AKGÜL**

Arş. Gör. Gülfem ÖZLÜ UÇAN, Doç. Dr. Bahadır UÇAN

Diş Hekimliğinde Sanal Gerçeklik Uygulamaları

Psikolog Betigül EROL

Küresel Salgın Covid-19'un Yarattığı Risk Faktörü: Problemlİ İnternet Kullanımının Mental Sağlığımıza Etkisi

Hemşire Selda DOĞAN

Hasta Yakınlarının Ruhsal Rahatsızlıklara Bakışı ve Geleneksel Yöntemlerle Tedavi Arayışları Üzerine (Çiğli Toplum ve Ruh Sağlığı Merkezi Örneği)

Öğr. Gör. Serap YILDIRIM GEREN

Çizim Eğitimi Almamış Genç Yetişkinlerde Bir İletişim Aracı Olarak Çizim ile D10 Testi Uygulaması

Lokman Hekim Salonu
6. Oturum (15.30-17.00)

Oturum Başkanı: **Doç. Dr. Sema SANDALCI**

MEB Yönetici Betül UZGİDİM

Şifalı Sulardan Gelen Sağlık, Gönen Örneği

Dr. Öğr. Üyesi Hatice AYCAN AYDOĞAN

Geçmişten Günümüze Şifa Uygulamalarında Dişil Enerji ve Kadının Yeri Üzerine Bir Değerlendirme

---

Dr. Ercan TOPÇU

Şifa Tasları Bağlamında İstanbul Su Müzesi Koleksiyonunda Bulunan Memlûk Dönemi Şifa Tasları Örneklerinin İncelenmesi

---

İbni Sina Salonu
6. Oturum (15.30-17.00)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Naile RAHİMBEYLİ**

Dr. Kader EROL

Şifa Seyahatlerinden Covid19'dan Kaçmaya Kadar Sağlık Turizmi

---

Dr. Öğr. Üyesi Hatice ER

Medikal Koyun Postlarının Halk Sağlığı Açısından Önemi

Öğr. Gör. Dr. Sezen GÜNGÖR

Milletlerin Zenginliği'ne Atfen Zenginliğin Milleti: Türkiye'de Kültürel Genetik Çeşitliliğinin Ekonomik Dağılımı ve Genetik Mirasın Finansal Başarıya Muhtemel Etkileri

---

Oktay Sinanoğlu Konferans Salonu
Değerlendirme Oturumu (17.15-18.00)

Oturum Başkanı: **Prof. Dr. Kamile AKGÜL**

Prof. Dr. Feyzan GÖHER

Prof. Dr. Hülya ARSLAN EROL

Prof. Dr. Naile RAHİMBEYLİ

Doç. Dr. Sema SANDALCI

Halk Kùltüründe Sağlık Uluslararası Sempozyumu

9-11 Aralık 2021

11 Aralık 2021 Cumartesi
(Serbest Zaman-Gezi Programı)

www.kapadokya.edu.tr